

Csókai breviárium

A tó és a békák

Egy csendes tóban
sűrűbben brekegnek a békák.
A teraszomon hallgatom
esőt kérő, szüntelen imájukat...
Ez csak egy csókai tó,
vagy ahogy mondani szoktuk,
a Nagygödör.
Az eső és egy kút élteti.
Nem folyik sehová.
Ez nem folyó,
hisz a folyó elvinné
zengő hangjukkal együtt
a békákat is.
Mit is hallgatnék esténként?

A tó

A tó lassan ködbe vész,
Nem látja arcát a lány...
Telt kosarával hazatér,
S a tükréből a tó visszanéz.

Mintha a tavasz jönne a túloldalon

Vetkőződnek a házak
a napos oldalon,
egy, de több is
hámlik,
pereg róluk a mész,
kilátszik a pelyvás vakolat.

Hívogatják az új tapasztást
és frissen illatozó fehér meszelést.

Feljük se néz senki.
Nincsen gazdája, sem gazdasszonya
egyiknek se.
Hiába jön a tavasz,
a túl- és ezen az oldalon.

Stefi, a templom kántora

Stefánia volt az igazi neve,
de mindenki csak Stefinek szólította.
Legtöbbször cigaretta lógott
a szája szélén,
akár egy kőművesnek.
A férfikórus tagjai
lebzseltek körülötte,
mondogatták, hogy néha nem hiába...

A rádióba is hívták,
de ő nem hagyta
kedvenc orgonáját,
az anyját
no meg a testvérét, a plébánost,
akit csak Józsinnak szólított.

A torkán minden hang kifért,
legyen az magas vagy mély,
lágý vagy erőtéljes,
akár egy jól termett férfié.

Stefi csak egy volt,
amikor énekelt,
összhangban az orgonával,
hangzásukkal megnyitották
a templom falait,
széttárták
a végtelen mindenség felé.

Stefi csak egy volt,
és a papukat csak Józsinak
szólította.

Mirko, a többes számú

Mirko lakott legközelebb
A katolikus templomhoz.
Velünk, kisministránsokkal
Barátkozott, a nagyok
Nem vették számításba,
Pedig jobban beszélt magyarul
Mint sokan közülünk, szerbül
Csak káromkodott.
Kicsit dadogott és hablatyolt,
De mi már megszoktuk és megértettük.
Talán ezért is vonzódott hozzánk.

A zsebei mint a pörsöly:
Mindig csörgött benne aprópénz.
Ez sem volt elhanyagolható...
Ekkortájt vettük be a harangozók
És orgonafújtatók
Számos társaságába.

Még egy érv szólt mellette:
Mindig szerbül káromkodott.
Szerinte a magyarok istene nem érti,
A szerb isten meg néhány kilométerrel
Arrább volt... Az nem hallotta.
És az sem lett volna ildomos,

Hogy a szerb isten kémkedjen
A magyarok istenének felségterületén.

„Mi úgy gondoljuk”, „mi így csinálnánk”,
„Mi ezt és ezt tettük”, mondogatta
Többes számban, ha önmagáról beszélt.
Mi már értettük.
A megoldást meg ő árulta el:
A köldökétől lefelé szerb,
Fölfelé meg magyar. Ezért a többes szám.
Jobb fölosztást talán nem is találhatott
Volna,
Ezzel a sekrestyés is egyetértett.

Gyakran vagy ritkán

Gyakran nyitok ajtót, ablakot.
Így már megszokott,
és könnyebben is nyitható.

A múltkori több hetes
távollét után
alig tudok ajtót,
ablakot nyitni.
Teljesen beragadt.

A ritkán nyitott csapból is
poshadtabb a víz.

Ne fejezd be

Írj minden nap csak egy sort,
akkor a költészet is föléled,
és el nem enyészik.

Csak egyszer hagyd abba,
sohase tér vissza!

Mirko és a kukker

A harangokhoz nagy ritkán
lehetett Mirkót fölcsalogatni.
„Ott megsüketülünk, pláne ha még a nagyharang is
kondulva rázendít”, mondta.
Nem Mi, hanem Ő, a többes számú.

Ám nem csak a süketség volt a bibi,
hanem az összeeszkábált létrák sora:
hol jobbra, hol balra támaszkodtak
a gerendákhoz, amelyeken néhol át is kellett menni.
Minden különösebb erősítés nélkül
kacsaringóztak a harangkötelekől
a harangokat elválasztó csapóajtóig.
Lakattal lezárva.

Mirkónak a lakat volt a legkisebb gondja,
hisz ha csak tehetete, a templom melletti
öntödével kibővített szerszámműhelyben dolgozott.
Ott is jól jött Mirko mindentudó tettekeszsége:
homokot lapátolt, formákat cipelt az öntödébe,
és ha mást nem, söprögette a műhelyt.
Nem volt inas, se köteles, mégis többet tudott náluk.
Megbecsülték, és ő is az öntödéseket, akik
nem maradtak adósai.

De jött a kérdés: „mit miért”,
már mint a lakatkulcsért.
Nektek csinálunk mindennyitő kulcsot,
s adtok nekünk négy kövér
kisgalambot. Oly tokosakat.
Ebből nem engedett,
ugyanis nagynénikéje, ahol lakott, imádta a kisgalamblevest.
Ez is természetesnek hangzott.

Tudtunk a galambok fészkeiről,
hisz százával lakták a régen nem javított
templomot, pláne az ereszalját. Nem volt az ötéves tervben.
A kisgalambok meg pölyhösödtek, tollasodtak,

majd ismét százával kirepültek. Hiszen ott fent nem volt se macska, se emberfia, aki abba a sötét lukba bement volna. Mi is tudtunk az otlétükről, s talán nem is félték tőlünk, hisz sokszor kirepültek, s a harangkötelek és toronyiránt cikáztak. Nem bántottuk őket. Nekünk nem kellett.

Ám a kulcs ára mégis a közelebbi csipogós fészekből került elő.

No de ez is váratlanul kétszeres haszonnal járt. Mirko megkapta a négy tokosodó galambját, mi meg nézegettük a fészek melletti madárürülékből kihalászott egycsőví kukkert. Mert az volt. Semmi baja, még az üveget védő bőrtok is rajta volt: Galambszarosan. Ez mentette meg. Tehát az volt a tűzoltók elveszettnek hitt kukkera. Föntről eshetett le a csapóajtónál, és leesett a harangkötelek melletti tágas lyukba. Szerencse, hogy kikerülte a gerendákat, és a galambfészkek ürülékébe pottyant. Ezért nem lett baja. Örömkre. Amikor Mirko szakértelemmel megtisztította, mintha új lett volna. Húzóztunk is egyet. A meglepetés akkor volt, amikor belenéztünk, és Mirko feje és szemei ott voltak az orrunk előtt. Még meg is akartuk tapogatni, pedig vagy húsz méterrel arrább volt.

Úgy látszott, hogy Mirkót is jobban érdekelte a kukker, mint a tarisznyában lapuló négy tokos kisgalamb.

Most már ő is ráállt, hogy nem csak a mindent nyitó kulcsot csinálja meg, de följön velünk kukkerezni a toronyba.

A lélek mezsgyéjén

A jázmin lelke
szobámban illatozik.
Belém költözik.
Jázminillatot lehelek
ott bent, ahol mindkettőnk
tárva-nyitva van.

Otthonom ajtaját
hiába nyitogatom...
Még jobban befogad.

Mint az igazság,
amely csak tükröz:
most már az illat is én vagyok.

Babfejtés

Szép hüvelyes babszár,
bontásra kínálja magát.
Sok szem lapulhat benne,
egy szakajtónyi is talán...
Fölveszek néhányat,
a leghosszabbikat bontom:
benne senyvedt babszemek,
a fele hüvely meg üres.

A vers is csengő-bongó,
olvasásra hívogató,
jó hosszú és formás...
Fennkölt mondatok,
hullámozás helyett
rímekkeli teli.
Szinte énekelni
lehetne, kotta nélkül is.
Nem sejtéd, ha olvasod,
csak üres babhüvely,
egy-két rím, ami
talán megmarad...

A hullámok meg hiába verik
továbbra is
a sziklás partokat.

Buddha a kalickában

Buddha a kalickában
mosolygva ül. Vidáman
nevet a nagyvilágra.

Egy cseresznye görbe ága alatt,
amin rügyek fakadtak, majd
virággal volt teli, s gyümölcstől roskadt.

Madarak lepték el,
kintről jött madarak serege,
és csak szomorú dalokat énekeltek.

Buddha a kalickában,
maga fonta kalickában,
vidáman nevet a nagyvilágra.

Buddha a kalickában,
belülről van kulcsra zárva,
mosolygva ül. Vidáman.

Örökség

A hiúságok párkányán élni
nem lehet. Vagy erre, vagy arra
dőlsz, esel, zuhansz,
vagy lépsz, s amit szeretsz,
az visz tovább.
Mert csak a szeretet marad
mint örökség,
és többet ne is kívánj.

Délutáni tea

Ilyenkor és ilyen időben is
Április
Kassziafa kései virága
Szirmát bontja...

Tiltakozik a teámban

Egyetlen

Színe a sárga napé
Viselete karmazsinpiros
Mint a szíve
Csőrében egy
Kerti fűszállal
Az én rigóm
Így röpköd köröttem

Elvárások nélkül

Az ablakomon ezüst fény suhan.
Jácint illatától telített a szoba.
Sötétedésben fölparázslik az ég alja.
Szokásból megtömöm a pipámat.

Elvárások nélkül nyugszik le a nap.

Illúzió

Én nem kerestelek,
és te sem vártál.
Csak a hangod ért közelebb,
mind közelebb,
és mellém hullott
a bárpultnál.
Végül csak nekem daloltál,
és közelre öleltél,
ahogy éneked mondta akkor,
Sheruzád.

Chittagong felett az ég
vak felhőkkel volt teli.
Földnek-falnak estek,
ablakba zuhantak,
és holtukban is pörögtek,
folytak szanaszét.

Hajadnak lila masniját
karomra mosta az eső,
s míg folyt belőle,
folyt könnyű két folyó,
a kettőnk melegére féltve vigyáztál,
még akkor is,
Sheruzád.

Én nem kereslek,
és te sem vársz rám.
Csak a hangodat hozzák felém
az esti záporok,
élettelenül és vakon,
ahogy Chittagong utcáin
heverték a csillagok.
Azon a felhőtlen,
felhőktől fosztott éjszakán,
amely mégsem volt a nap halála, ugye,
Sheruzád.

Béketűrés

Ne fújd utánam a pörnyét,
Se hideg lehelettel,
Kígyózó sóhajjal se éleszd.

Hagyd nyugodtan
A megmaradt parazsat,
Kár azt élesztgetni.
A magáét már megtette,
Hagyd békén elhamvadni.

Hamuja mélyén, talán,
Egyszer még találsz
Egy kis meleget...

Kikelet előtt

Rügyező lánykák
Még minden teher nélkül,
Éles nevetésük
Veri az ablakom.

Nemsokára kinyílnak,
És ölükből cipelik
A sok csipetnyi
Gyereket...

Az ablakom előtti ágakon át,
Azok ismét kacajra fakadnak,
Az élet szinte
Csak egy nyári virág.

A mi Grétink

A mi Grétink,
aki már
nyolcvan körül jár,
és beteg is,
mégis virágtövekért
viteti magát
régie kertészéhez.
Tudja, hogy mit akar,
magyarul is,
latinul is.
Reménytelen ártatlanság:
amint elülteti,
máris virágba borul
szemei előtt, és érzi jellegzetes illatát.
Nem kell többet várni,
neki ez is elég.

Tudod-e, hol tartasz az utadon?

Süt a nap.
Felhőtlen az ég.
Holnap föltámad a szél.
Csöpörög.
Zuhogni kezd.
Ázik a föld.

A bölcsőtől a koporsóig
Ennyi az egész.

Kivetített gondolat

Küzdelmes kezdés!
Kisebzett felhők
Nyílnak szét.
Tisztul az ég!

Most már érzem,
A kinyíló sebekből,
Végre,
A nap is rám süt.

Csak nyitva

Minek bezárni az ajtót?
Aki akarja, úgyis kinyitja.
Minek a lakat?
Le lehet verni.
Minek bujdosni?
Úgyis rád találnak.

Törvényekkel nem tudod
A szabadságot sem megvédeni.
Csak nyitva tartani érdemes,
Csak így tudja élni önmagát.

Tapasztalat

Többször most már magányosan,
Ritkábban másokkal,
De akár egyedül,
Akár másokkal:
Élj békében magaddal.

Áttétel

Messze van fönt
Fudzsjama csúcsa,
Akár a templomunk.
Mégis itt lent,
A lábunk alatt
Remeg a föld.

Térdre esek előtte!
Az ottlakók is ezt teszik:
Így nyugtatják
Fudzsjama háborgó szívét.

Rigóm, rigóm, kis madaram

Kicsi rigóm
Égi madár
Röpülj, röpülj
Szállj le hozzám

Szállj le hozzám
A vállamra
A vállamról a kezemre
Melegíts meg
Melegeddel
Melegedj meg
A szívemmel